

דעם לרביינס גייג

A cartoon illustration of a young girl with blonde hair in braids, wearing a green long-sleeved shirt. She is smiling and has her arms raised. A small orange and yellow flame is at her feet.

וואס דא האט זיך גיטאן (שייחֶרְן דערט)

וועאס איז שון געשען איז דאך שון געשען וואס
א חילוק פארוואס אונ דורך וועם איז עס חרוב

גענזאָרָן, סְאיַן דָּאָךְ שׁוֹן מֵעַר נִישְׁתֶּה?
דְּקָעָר אֲוַיבָּעָרְשָׁטָעָר הָאָט אֲכָעָר יָא גַּעַזְוָאַלְטָ מִיר
זְאַלְטָן טִיפָּעָר אַרְיִינְטְּרָאָכְטוּ, מַעַן זְאַלְגָּוט פַּאֲרָשְׁטִיְין
וּוְיוֹאַזְׂזִי מַעַן קָעָן אַרְוִיסְגִּיְין פָּוּן אַלְעָ שְׁאַדְנָס וּוָאָס
גַּעַרְבָּעָנְגָט גַּעַרְבָּעָנְגָט דָּעַם חַוְּרָבָן, אָוֹן טַאָקָעַ נָאָר דָּעָר
בַּאֲשֻׁעָפָעָר הָאָט גַּעַקְעָנְטָן דָּאָס מַגְלָה זַיִן וּוְיַיִל
סְאיַן זַיִעָר זַיִעָר טִיף אוֹזְמִיר וּוְאַלְטָן נִישְׁתֶּה.

צְנוּיָשָׁן אִידָּן מִיטָּן אוֹיְבָעֶרְשְׁטָן".
דַּעֲרֵפָאָר וּוְאַלְטָן דִּי אִידָּן זַיְךְ גַּעֲדָרְפָּט שְׁטָאַרְקָן
צָה לְעַרְגָּנוּן כְּאַטְשָׁן אַבְּסָעַלְעַי הַלְּכוֹת אַפְּילָו אַיְינָס
צְנוּוֹרִי, יַעֲדָן טָאָג, אַבְּעָר לְיַעֲדָר הַאֲבָן דִּי אִידָּן דָּאָס
אוֹזָרְקָנִישְׁטָ גַּעַטְוֹן, "וְלֹא שְׁמַעוּ בְּקוֹלִי" זַיְהָאֲבָן
אוֹזָרְקָנִישְׁטָ צַגְעַלְלִיגִיט דָּאָס אַוְעָרְזָ צָו הַעֲרָן דָּעַם
אוֹזָרְקָנִישְׁטָןְסָ קָוֵל וּוְאָס שְׁרִירִיט אַיְן הַאֲרָץ פָּוּנָעָם
אַיְדָי יַעֲדָן טָאָג אַוְן יַעֲדָן צִיְּטָ מַעַן זָאָל תְּשֻׂבָּה טָוָן.

בחקותי (בהיר בחו"ל)
תשפ"ב
גלויז
93

דער רײַנער קוּוֹאָל

אָ גוֹטַן שְׁבַת פֵּאָר אֶלְעָל לְעִכְּבַתִּיגַע קִינְדָּעַר.

די וואך הייבט די תורה אן "אם בחקומתי תלכו" איז ממען וועט היטן די תורה וועט קומען גאר גוטע ברכחות און מתנות אויף אידישע קינדער, אבער זואם לא תשמעו - אויב מען וועט נישט צויהערן" וועט קומען חיליה פארקערט.

ח' ל' זאגן אויפֿן פּוֹסָק "על מה אַבְדָה הָאָרֶץ - פָּאָרְנוֹאָס אִיז דָּאַס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ חֲרוֹב גַּעֲזָאָרָן?" מַעַן אִיז גַּעֲגָנְגָעָן פְּרַעָגָן דִּי קְשִׁיאָ פָּוֹן אַלְעַן חַכְמִים אָוֹן נְבִיאִים בֵּין דַעַר אַוְיְבָעַרְשָׁטָעַר אַלְיִין הָאַט גַּעֲגַעַנְטַפְּעָרָת: "וַיֹּאמֶר ה' עַל אֲשֶׁר עָצַם אֶת תּוֹרִתִּי - וַיֹּוֹיַל וַיַּדַּי אִידְן הָאָבָן אַגְּגָעַלְאָזִיט דִּי תּוֹרָה." ח' ל' זאגן אָז דָּאַס מִינִיט אֶזְיִי הָאָבָן נִישְׁתַּגְעָגָט 'ברְכַת הַמִּזְבֵּחַ' פָּאַרְנוֹלְבָעַנְגָּו.

אלע וואונדרען זיך, די
חכמים האבן דען נישט
געווואסט או די אידן האבן
פארלאזט די תורה און
מצחות און עס קען וועגן
דעם קומען איזרבּוּ? משה
רבינו האט דאך קלאר

געזאגט “אם בחקתי תלכו... ואם לא תשיםעו.” נואר וווען דער אויבערשטער האט געפרעגט די חכמים: “פָּרְאֹוָאַס אִיז דָּאַס לְאַנְדּ הַרְוּב גַּעֲנוֹאוֹרָנוּ?” האט עער מיט דעם קשֵׁיא געווואלט עס זאל אַרְוִיסְקּוּמָעַן אֶת טֻבָּה אָוֹן אֶתְכְּלִילַת פָּוּן די קשֵׁיא. מיר זאלן אַרְוִיסְקּוּמָעַן גַּטְעַ עַצְוֹת. “וַיַּאֲזַזֵּי קָעֵן אֵיךְ יַעֲצֵט פָּאַרְעֹכְטָן אֶלְעָלָה קְלָקְלוּלִים וּוְאַסְׂהָט גַּעֲפְּרַעְגַּט דַּעַם חֹוּבָן?” אָוֹן די טִיפְעַ שְׁאַלָּה הַאֲבוֹן דַּי חֲכָמִים נִישַׁת גַּעֲנוֹאוֹסְט צָו עַנְטַפְּרָעָן. וּוְיִיל

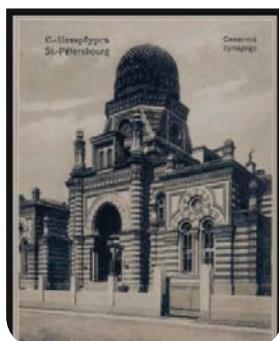

צ'וֹן אָוִיפַּ דָּעַם וְוֵיִיטָאֲגַלִּיכְנָ פְּרָאָבָלָעָם.

בדער עוזר האט צוּגַעַשְׂתִימֶט צז דעם עזָח און זיך
אַרְזִיסְגַּעֲלָאָזֶט מיט ר' הִירְשׁ לִיבְ קִין אַומְאָן אַוִיךְ
רַאֲשׁ חַדְשׁ אַלְלוֹל. שְׁטִיעַנְדִיגְ בַּיִם הַיִילְינְן רְבִיכְסִים
קַבְּרַהְ האט דַעַר טַאַטַע פָּוֹן גַּרְוִיס צַעַר זַיְעַר גַּעֲנוֹיִנְטַ
אָוֹן גַּעֲלִפְעַט, בֵּין עָרְהַט צוּגַעַשְׂאָגֶט אָז אַוִיב עָרְ
זַוְועַט טַרְעַפְן זַיְינְ אַנְטְּלָאָפְעַנְעַר זָוָן, זַוְעַט עָרְ זַיךְ
אַוְמְקַעְרַן קִין אַוְמָאָן אַוִיךְ רַאֲשׁ הַשְּׁנָה אַינְגַעַנְעַם
מִיטַּן בְּחוֹר צָו וּוַיְילַן בַּיִם קְבוֹז מִיט אַגְּנוּעַרְעַע לִיטַּ.
נַאֲכַן זַיךְ אַוִיסְגִּיסְן זַיְינְ הַארְץ אִיז אִים גַּרְינְגַעַר
גַּעֲוֹוָאן, עָרְ שְׁטַעַלְטַ זַיְינְ טַרְעַט צַוְּרִיק קִין
קִיְּעוֹ. וּוֹ נַאֲרַ עָרְ אִיז אַנְגַעַקְוּמַעַן אִין שְׁטָאַט
קִיעַוְוַו אִינְעַם גַּעֲנַנְטַ וּוֹאוֹ זַיְינְ זָוָן
הַאט זַיךְ אַוִיפְגַּעַה אַלְטַן אִיז דַעַר זָוָן
אִים אַנְטְּקַעְנוֹן גַּעֲלָאָפְן מִיט גַּרְוִיס
לִיבְשַׁאַפְט אָוָן אַרְזִיסְגַּעֲפָלָן אַוִיפְן
טַאַטַן מִיט בְּכִיּוֹת מִיט אַגְּשַׁרְיַיְן:
"טַאַטַע, טַאַטַע, וּוֹאוֹ בִּיסְטוֹ גַּעֲנוֹעַן?אִיךְ הַאֲבָז זַיךְ אַזְוִי שְׁטָאַרְקַט גַּעֲבַעַנְקַט
נַאֲהַ דִּירְיַיְן".

דער עוֹשֶׁר הָאֵט גַּעֲהָאַלְטָן וּוְאַרְטָן
אוֹפִיךְ רָאֵשׁ הַשְׁנָה אֵיזֶה עַד טַאַקָּעַ
גַּעֲוֹעַן צְנוֹאַמְעָן מִיטַּן בְּחוֹרְלָן אַיִן אַוְמָאָן בַּיִם
הַיְּילִינָן רְבִ'ן. זִינְטָ דָּאַן זַעֲנוּן דִּי צְרוּיִי דַּעַר טַאַטָּע
מִיטַּן בְּחוֹר נַתְּקָרְבָּן גַּעֲוֹאָרָן צָום הַיְּילִינָן רְבִ'ן דָּרָה,
גַּנְאַכְּבָּעַם וּוְאַס דַּעַר רְבִ' חָאֵט צְאַמְעַדְרָעַנְגַּט דִּי
פָּאַרְלְוִירְעַנְעָ אַבְּיַדָּה צָום רִיכְטִינָן אַרְטָן. וּוּן אַלְעָ
הַאֲבָן גַּעֲזַעַן אוֹ יַעֲדָעָר דְּבוּר פּוֹן רְבִ'ן אֵיזֶה לַעֲבַעַדְגִּי
אוֹן דַּעַר רְבִ' שְׁטִיטִית הַינְּטָעָר דַּעַם אַפְּיָלוּ הַוְּנְדָעָרְט
יִיאָר שְׁפַעַטָּעָר, אוֹן דִּי מַעַשָּׂה אֵיזֶה גַּעֲוֹעַן אֵן אַפְּעַנְעַר
נֵס אַזְן אַמְוֹתָפּוֹן הַיְּילִינָן רְבִ'ן.

וועון עס איז שפֿעטער געווונן די הונגער יארן אין
אומאן פֿלעגט דער עושר שיין מיט זיין ברײַטָע
האנט, עסן און קליידונג פֿאָר אונגעראָלִיט, וויל
איין לעניראָד האט נישט געהערשֶׁט אֶזְאָה הונגער ווי
איין אונסריינע.

א שול אין לענינגרaad

מר וואלפסון א באווארטער עוזר אין חב"ד, האט
געווואוינט אין שטאט לעניראָד. ווען זיין בחור אויז
אויפגעוואָקען האט ער אים געשיקט לערגען אין א
ישיבָה אין שטאט קיעוּו. עס אויז אַריכְעָר אַשְׁטִיק
צִיִּיט אונַ דער עוֹשֶׂר האט זיך פֿאַרְלָאָזֶט או זיין זונַ
לעֲרֵנְט פֿלִיסְיג אַין ישיבָה, אַבְעָר לַיְידְעָר האט ער
באָקוּמָעַן גְּרִיסָן אַז ער אויז שׂוֹין לאָנג נִישְׁת אַין
ישיבָה אונַ נִישְׁת נָאָר וּוָסַע ער אויז נִישְׁת בֵּין כּוֹתְלִי
בֵּית הַמְּדָרָשָׁן אַז ער נָאָר גַּעֲוָאָרָן אַגְּבָן רַחֲמָנוֹא
לייצְלָן!

דער טאטעה האט געליגט אלע זיין געשטטען אין
דער זייט און זיך אַרײַסְגָּעָלָאָזֶט קִין
קִיעָוֹן, ער מוז זיך זַאֲפָרָט טַרְעָפָן
מייט זיין בְּחֹורָה. אוֹ דַעַר בְּחֹורָל האט
ליידער פָּאָרְלוֹין דָּעַם גַּעֲפִיל צוֹ
לְעֵרְנָעָן אִין יְשִׁיבָה דַי הַיְלִינָע תּוֹרָה
הָאָט עַר זִיכָּר פָּאָרְגָּעָסָן פָּוֹן דָּרָךְ
אָרֶץ וּוָאָס קוּמָט פָּאָר תּוֹרָה, וּוּעַן
הָאָט גַּעַחַעַרט אַז זַיִן טָאַטָּע קוּמָט
אִים באָזָוכָן האט ער זיך באַהֲאלָלָן
פָּנוּעָם טָאָטָן. דַעַר טאטעה דָּרְדִּיט זיך

זרום אין שטאט אין אלע ערטר אין קלינע און
אין די גרויס געשעפטן ער זוקט אים ארום וואו
מען זוקט אונגע, אבער דער בחרור איז נישט צומ
באקממען! דער טאטע ווייסט נישט וואס צו טון מיט
זה פון גראיס צער.

אווי זוכנידיג זיין זון אומעטום אין אלע ווינקלען באנגננט ער אויפן זועג ר' הירש ליבט ליפל ז'ל. דער עוזשר באפט אַנטמוועס מיט רביה הירש ליבט און גיסט זיך אויס פאר אים זיין פאראוייטאגטעה הארץ. ר' הירש ליבט הערט אים אויס און האט מיט אים גראום מיטליך, און רופט זיך און: "זאלסט וויסן או אלע אבדות לינן ביימ צדיק, אווי שטיט אין לקוטי מוחרהן סימן קפ"ח"! הער אויס מיין עצה קומ מיט מיר שיין אומטאן, מיר וועלן מוחפלל זיין ביימ רבינו'ם

ווען איך בין געוען פסח אין ירושלים בין איך אראפגעפאלאן פון גאר הוייכע פלאץ און אריינגעגעפאלאן אין א גלאז און זיך גוט צעקלאלפט און עס האט מיר זייער שטארק וויל געתון. אפער טאג איך האב איך געהאט וויטאנגן און עס האט זיך געגאַסן בלוט. האב איך געדאונט צום באשעפער אונ געמאָקט התבודדות א פערטיל שעה און דער אויבערשטער האט געהאלפּן או מײַן תפלה איז אַנגענומען געזוארן און עס איז בין א טאג אַפְּילו נישט געבליבן קײַן סִמְן פון דער קלאָפּ. געט מען איז די עצות פון רבִּין זענען שטארק מתחק און עס העלּפּט.

נְחָמָן, בֵּית שְׁמֶשׁ

ニישט מوطשען די עלטערן

א טאג פאר דער סיום ספרוי מעשיות ווען מיינע עלטערן האבן פונקט נישט געהאט היין מזפּן צו קויפּן א קארטיל צום קענען אריינגיין צום סיום, האב איך געבעטן פון דער אויבערשטער איך זאל קענען קויפּן א קארטיל. איזיך האב געהעבן צדקה א שאל או אין דעם זכות זאל איך קענען גײַן צום סיום, שפערטער האט דער אויבערשטער צונגעפּירט איז איך האב באקּומען דעם גאנצָן סִכְוּן צו קויפּן א קארטיל.

מען הערט אויבן מײַן קול

מיינ נאמען איז ראיין. האב א בוקס (הויכהילכער, ספּיקער) וואס האט נישט געארבעט, האב איך מתפלל געבעווען און עס האט וויטער נישט געארבעט. האב איך געמאָקט התבודדות, מתפלל געגעווען אסאָך אסאָך או זיכער

איין אַסְתָּהָמָּה

זיגי כהן מילר כהן קולוֹוִיָּה ווּוּוּוּרְבָּג
פָּרָג דִּיְיָרָה כִּיְמָה

וועט דער אויבערשטער העלּפּן. איך האב זיך נישט מײַיאָש געוען נאר וויטער געדאָונט. איין טאג האב איך געמאָקט התבודדות אונטערן דאָכענע. ביַי א טאג שפערטער האט עס שווין געארבעט.

מען זעט קלאָר איז מען קען בעטן ביַים אויבערשטער ווּאס פָּעָן ווּיל, אונ דער הערט אויס תפּולות פֿון אַידְישׁע קינדער.

התפללה ומיצאת האמין

איך האב פֿאַרְלוֹוִין עפּעס א זאה, און איך האב דאס אַרְמוֹגָעָזָעָכָט העכּערן שאָפעּ אונטערן שאָפעּ, וואו אַיְמָעָר מען קען נאר זוכן אַבְּעָר איך האב עס נישט געטראָפּן. האב איך גענאגּט די ווּרטער: "אויבערשטער העלּפּן אַנְיָאל עס טְרָעָפּן", ווּנאר איך גיב זיך אַדרְיָי אַיסָּס, האב איך עס געטראָפּן. איך דענק דיך אויבערשטער.

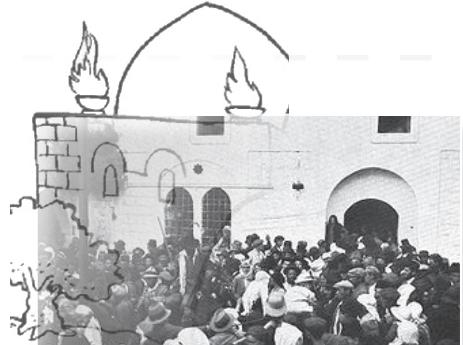
טְיֻעָרָע קִינְדָּעָרָלָעָר!
אוֹזִי ווּנִישְׁתָּאַלְעַע קִינְדָּעָר האָבָן גַּעֲעָנָט הָעָרָנוּ נָאָר
די בְּחִינּוֹת דָּעָר שְׁמוּעָס מִיטָּן מַלְמָד פֿון נַיְדוּרְסִי,
עַס האָט זיך אַפְּגַּעַע אַקְּסָט פֿאָר עַטְלִיכָּע קִינְדָּעָר, לִיְגָן
מִיר דָעַם שְׁמוּעָס אוֹפְּפָן קַנְעָפָל # 2234 פֿוֹנוּם הַוִּיפְּטָא
אַרְיִינְגָּאנְגָּה. הערט און האט הנאה.

שְׁבַת. זִי זָעֵנָעַן אֲגַעַקּוּמָעַן דָּאַנְעַרְשֶׁטָּאָג. ר' שְׁמוֹאָל אִיז גַּלְיַיךְ אַרְיבְּעַר צוֹם הַיְּילִינְגּ צַיָּוָן אָוֹן פָּאַרְבְּרַעְנְגַּט דָּאָרְטּ מִיטּ תּוֹרָה וְתּוֹפְלָה בְּיִם הַיְּילִינְגּ תְּפָא. פְּרִיטַאָג אִינְדְּרַעְפְּרִי הָאָט עַר זִיךְ אֲגַעַהוּבָן צוֹ גַּרְיִיטָן צוֹם הַיְּילִינְגּ שְׁבַת. רַבִּי שְׁמוֹאָל הָאָט גַּעַחַת אַסְפָּעַצְיַעַלְעַ עַנְנָנִים בְּיִם אֲגַרְיִיטָן דִּי מַאְכָלִי שְׁבַת. עַר פָּלְעַגְטּ יְעַדְן עַרְבּ שְׁבַת אַנְגְּרִיטָן פָּאַרְשְׁדִּעְנָעַ עַרְלַיִ פִּישּׁ טְרַאָז זִין גְּרוֹסִ אַרְמְקִיִּט. זִין פָּנוּם פָּלְעַגְטּ שִׁינְעַנְעַן מִיטּ אַשְׁיְנְעַנְדִּיגְעַ לְכָטּ, וּוּעַן עַר רַופְט אָוִיס יְעַדְעַ פָּאָר מִינּוֹת: "לְכָבָוד שְׁבַת קָדְשִׁי לְכָבָוד שְׁבַת קָדְשִׁי!"

די שְׁבַת מַלְכָה הָאָט אַוְיסְגַּעַשְׁפְּרִיט אַיְרָע פָּלְגַּלְעַן אַיְבָּעַר דִּי מִירְזָעַר בְּעָרָג. די לִיבְכְּטָ פָּוֹן שְׁבַת שִׁינְיַט אַיְן דִּי הַעֲרַצְעָרָר פָּוֹן דִּי אַיְנְצְעַלְעַ פָּאַרְבְּלִיבְעַנְעַן וּוָאָסּ רַוְעַן אַוִיִּר דַּעַם הַיְּילִינְגּ בָּאָרָגּ עַס הַעֲרַשְׁטָ גַּאֲרָא דַּעֲרַהוּבְעַנְעַם אַטְמָאַסְפָּעָר, אַגִּיסְטָ פָּוֹן "וְגַלְוּ בְּרַעְדָּה". אַ שְׁמַחָה מִיטּ פְּרִידָ פָּוֹן אַיְן זִיִּיט, אַוְן פָּוֹן צְוּוִיטָן זִיְיט אַתְּהֻתְּוֹרֹות אַוְן תְּשֻׁבָה.

דַּעַר הַיכְלָ פָּוֹן צִיּוֹן אִיז גַּעַוְעַן בְּמִעֵט לִיְדִיגְ פָּוֹן מַעֲנְטָשָׁן. דַּעַר שְׁבַת אִיז אַרְיבְּעַר גַּאנְצָ שְׁטִילָ אַוְן רַוְאִיגְ אַן קִיּוֹן עַקְסְטְעַרְעַע גַּעַשְׁעַעַנְיָשָׁן. אַבְעָר אַיְמָינְטָן שְׁלַשׁ סְעוֹדוֹת זָעַנְעַן דִּי שְׁכָנִים אַרְיְנְגַּעַלְאָפָּן אַיְן מַעֲרָה אַוְן דַּעְרַצְיִילְט מִיטּ שְׁרַעַקְ אַז דַּעַר מַצְבָּה הָאָט זִיךְ פָּאַרְעַגְעַרְט, מַעַן בְּעַטְ פָּוֹן אַלְעַ אַיְנוֹאַזְעַנְעַר זִיךְ זָאָלָן גְּרָאָבָן גַּרְיבְּעַר זִיךְ צוֹ קָעַנְעַן בְּהַאֲלָלָן פָּוֹן דִּי רַאְקָעָטָן וּוּלְכָעַ קְוּמָעַן צוֹ פְּלִיעָן.

ר' שְׁמוֹאָל פָּאַרְלִילְרַט זִיךְ נִישְׁטָ. עַר וּוּעֶרטָ נִישְׁט דַּעְרַשְׁרָאָקָן אַדְעָר אַרְבְּעַגְעַנוּמָעַן פָּוֹן דִּי נִיְיעָסָ. עַר בְּאַרְוַאְגַּט אַלְעַ אַרְוַמִּיגְעַ: "כְּדַאי הַוָּא רַבִּי שְׁמַעַן לְסַמְךְ עַלְיוֹ בְּשַׁעַת הַדְּחַקְ, דַּעַר אַוְיסְגַּעַשְׁפְּרִיט וּוּעַט אַוְנְזָ זִיכְעַר נִישְׁט פָּאַרְלָאָזָן". אַזְוִי בְּאַגְּיִיסְט עַר אַלְעַמְעַן מִיטּ רַיִדְ פָּוֹן אַמְוֹנָה אַוְן חַזְקָה וּוָאָסּ הָאָט זִיךְ גַּעַטְרִיִּיסְט אַוְן גַּעַגְעַבָּן דַּעַם גַּעַפְילָ פָּוֹן אַנְגְּטִיקִיָּט צוֹם בְּאַשְׁעַפְעַר.

המִשְׁרָ פָּוֹן פָּאַרְיְגָעַ וְוָאָרָ

ארַץ יִשְׂרָאֵל, יָאָר תְּשִׁכְׁחָז

דוֹרְכָאָוִיס דַּעַם גַּאנְצָן וּוּעַג הָאָט דַּעַר טָאָטָע גַּעַזְאָט תְּהִלְים מִיטּ אַשְׁטָאַרְקָעַ התְּעַזְּרָוֹרָות אַוְן גַּעַבְעַטְן פָּוֹן מִיּוֹן מַאן אַוְן מִיר אַז מִיר זָאָלָן זִיךְ מַצְרָף זִין מִיטּ זִיְינָעַ בְּקָשָׁות אַוְן תְּפָלוֹת אַוְיךְ כָּלְלִי יִשְׂרָאֵל".

נָאָךְ אַלְאַגְעַן אַוְן שְׁוּעָרָעַ נְסִיעָה קְוֹמָט מַעַן עַנְדְּלִיךְ אַן קִיּוֹן מִירְזָן. די גַּאֲסָן זָעַנְעַן פּוֹסְט אַוְן פָּאַרְיְתּוּמְמַט עַס דַּעְרַקְעַנְטָ זִיךְ נִישְׁטָ קִיּוֹן נְפָשָׁ אַחַת. אַנְשְׁטָאָט די לְעַבְעַדְיִיגְעַ הַכְּנָוֹת וּוְיִםְעַן גַּרְיִיטָ זִיךְ מִיטּ פִּיעַרְדְּגִיְעַ הַכְּנָוֹת צוֹם הַיְּילִינְגּ הַלְּוָא אַזְוִי וּוּאַלְעַ יָאָר, אַנְשְׁטָאָט צוֹ זָעַן דִּי עַוְלָה רְגָלִים וּוָאָס זָאָמְלָעָן זִיךְ אַיְין פָּוֹן אַלְעַ שְׁבָטִי יִשְׂרָאֵל, הַאֲבָן זִיךְ גַּעַטְרָאָפָּן מִירְזָן פָּאַרְלָאָזָט אַוְן פָּאַרְוּוִיסְט. אַ לְעַבְעַדְיִיגְעַ זָעַל אַיְזְ נִישְׁטָ גַּעַוְעַן צוֹם טְרָעָפָן. דָּאָס שְׁטִילְקִיָּט הָאָט אַרְיְסְגַּעַשְׁרִיגָן אַוְן אַרְיְסְגַּעַבְרָעְנְגַט דַּעַם שְׁרַעְקְלִיכְן מִאָבָן וּוּלְכָעַ מַעַן גַּעַפְיִינְט זִיךְ.

די מִירְזָעַר אַיְנוֹאַזְיָנְעָר הַאֲבָן זִיךְ נִישְׁטָ גַּעַקְעַנְטָ גַּעַנוֹג אַפְּוֹאוֹנְגְדָעָרְן דַּעְרַזְעַנְדִּיגְ די גַּעַסְטָ. זִיךְ הַאֲבָן דַּעְרַצְיִילְט אַז דִּי אַלְעַ וּוָאָס זָעַנְעַן שָׁוֹין דָא גַּעַוְעַן אַזְוִי דִּי סְפָאַרְדִּיְשָׁע אַדְן וּוּלְכָעַ קְוּמָעַן שָׁוֹין פָּוֹן נָאָה פְּסָח - וּוּזִיךְרָ מְנַהָּג אַיִּז - הַאֲבָן פָּאַרְלָאָזָט דָּאָס אַרְטּ הַעֲרַנְדִּיגְ אַיִּז בְּדַעַר שְׁוּעָרָעַ מְלַחָמָה צַוְּשָׁתָאָנָד.

יעַנְעַם יָאָר אַיִּז לְגַג בְּעָמָר אַוְיסְגַּעַפְאָלְן מַזְכָּאִי

אלְקָיכֶם וַנְשַׁעַתֶּם מִאֲבִיכֶם", און דער צבור חזר'ט איבער דעם פסוק נאך אים מיט הוי'כע געשְׂרֵיעַן.

זונטאג אונט: די רעַבְּיִצְּין רָאַזְעַנְפָּעֵל אֵין זיינער אַגְּנָעַטְזִוְּגָן. זי האט געהערט אַשְׁמוּעה אָז די לעצטַע באָס קִין יְרוֹשָׁלַיִם שְׁטִיטִיט שוֹזֵין גְּרִיטִיט אַרְוִיסְצּוֹפָרָן פָּוֹן חִיפָה. אַבְּעָר וואָו אַיז אַיר טָאטַע? עַנְדְּלַחְךְ האט זי אִים גַּעַטְרָאָפָן. די דָּרְצִילָט אִים אַבְּעָר די לעצטַע אַנְטוּוּיקְלוֹגָאָפָרָן רְבִי שְׁמוֹאָל וּוְעָרָט נִישְׁטָא אַיבְּעַרְגָּעָנוּמָעָן.

"לְגַ בְּעָמָר האט זיך נַאֲכִינְשָׁט גַּעַטְנְדִיגְט", טעַנְהָט עַר... רְבִי שְׁמוֹאָל וּוְיל נַאֲכִינְשָׁט פָּאָרְלָאָזְן דָּאָס אַרְטִין!

"אַבְּעָר טָאטַע סַהְעָרְשָׁט אַסְכָּנָה! מַעַן קָעָן נִישְׁט וּוְיסָן וּוְאָס די קוּמְעַדְגִּיעַ מִינּוֹת קָעָן בְּרַעְגָּעָן. יְעַדְעַ מִינּוֹת קָעָן אַוִּיסְבְּרָעָקָן אַמְּלָחָמָה. מִיר זְעַנְעַן זַיִינָר וּוְיִיט פָּוֹן שְׁטוּבָה", זָאָגַט זַי אַרְוּוּיְטָאָגָט.

אונַ רְבִי שְׁמוֹאָל האט בְּלִית בְּרִירָה מִסְפִּים זַיְךְ צוֹ גַּעַזְעַגְעַן פָּוֹן הַיְלִינָן צִוְּן.

ער אַיז אַרְוִיךְ אַוְיָפָן באָס. דורךאָויס דעם גאנצָן נִסְיָה אַיז ער גַּעַוְועָן אַיבְּעַרְגָּעָנוּמָעָן מִיט אַגְּנוּוֹאָלְדִיגָּעַ שְׁמָחָה. "ברֹוחַ הַשֵּׁם, מִיר האָבָן גַּעַפְעַלְטַב בְּיַי' רְבִי שְׁמַעוֹן!" זָאָגַט ער מִיט אַשְׁיַׁינְעַנְדִיגָּעַ פָּנִים. אלַע רַיְזָנְדָע רַעַדְעַן צְוִוִּישָׁן זַיְךְ מִיט אַגְּנָעַצְיוֹנִיקִיט אוּרִיךְ די שְׁרַעְקְלִיכָּעַ אַוְמְשַׁטְעַנְדָן, אַבְּעָר רְבִי שְׁמוֹאָל הַעֲרָט גַּאֲרַנִּישָׁט אַוְנוּוַיִּסְטְּ גַּאֲרַנִּישָׁט. ער חַזְרַת נָאָר אַבְּעָר די וּוּעַרְטָעָד, "בָּרוּךְ הַשֵּׁם מִיר האָבָן גַּעַפְעַלְטַב בְּיַי' רְבִי שְׁמַעוֹן", וּוּעַן ער לִיְגַּט צוֹ מִיט אַזְעָרָן בְּתַחַן אוֹ אַין זְכוֹת פָּוֹן רְבִי שְׁמַעוֹן בְּרַיְוחָי וּוּעַט כָּל יִשְׂרָאֵל גַּעַרְאַטְעַזְוּעַט וּוּעַרְן פָּוֹן אלֻם בִּיְזָן.

מוֹצָאי שְׁבַת אֵיז אַנְגְּקָעָקוּמָעָן. דָּעָר הַיְלִגְעָר טָאג לְגַ בְּעָמָר אֵיז אַרְיִינְגְּקָעָקוּמָעָן אַין דָּעָר וּוּעַלְתָּ, די אַיְזָן גְּרִיטָן זַיְךְ צַו אַקָּרְגָּעַ מַנִּין מַעְרֵיב אַוְן צַו דָּעָר הַדְּלָקָה. די גַּעַוּוֹעַנְלִיכָּעַ בְּלִי זִמְרָה פָּוֹן אַלְעָן יְאַזְרָן זְעַנְעַן פָּאַרְשְׁטִיטִיט זַיְךְ, נִישְׁט גַּעַוְועָן. וּוּרְט וּוּעַט דָּרְהָיְבָן אַוְן לַעֲבָדִיגָּה מַאֲכָן דָּעָם מַעְמָד? די קְלִינָן הַיְיִעְלָל אַיְזָן וּוּאָס הַאָבָן זַיְךְ דָּאָרְטָן גַּעַפְוּיָעָן הַאָבָן זַיְךְ גַּעַטְאָנָצְן בְּלַעַכְעַנָּעָ קַאַנְזָעָרוֹן פִּישְׁקָעָס אַוְן גַּעַפְוּיָקְטָן...

דוֹרְכָאָוִיס דָּעָם טָאג הַאָבָן זַיְךְ פָּאַרְגָּאָסְט טְרָעָרָנוּ מִיט הַיִּסְעָ תְּפָלוֹת, גַּעַשְׁאָקָלָט די הַימְלָעָן מִיט גַּעַשְׁרִיָּעָן צָו שְׁוֹמָר יִשְׂרָאֵל עַר זַיְךְ שְׁוֹן וְרַחְמָנוֹת הַאָבָן אַוְן שְׁוַיְגַּעַן אַוְיָרְטָן אַיְיךְ הַפְּלִיטָה.

רְבִי שְׁמוֹאָל האט פָּאַרְבְּרָעְגָּט רֹוב צִיְּיט אַין מַעְרָה פָּוֹן רְבִי שְׁמַעוֹן אַזְוִי וּוּעַר פִּירְט זַיְךְ אַלְעָל יְאָרָן. בִּי דָּעָם מַעְמָד האט זַיְךְ אַזְיָקְטָן גַּעַפְיָנָעָן נָאָה אַבְּרָסְלְבָעָר חַסִּיד וּוּלְכָעָר הַאָט אַוִּיסְגָּעָרְפָּן אַז וּוּבְּאָלְדָע דָּעָר צִיְּונָן אַיז כִּמְעַט וּוּי לִיְדִיגְט, אַיז אַגְּוַטְעַ גַּעַלְעַגְנָהִיט דוֹרְכְּפִירְוָן דָּעָם סַפְעַצְיָעָלָן אַלְטָן סְגָולָה צָו מַבְטָל זַיְין שְׁוֹעָרָעָ גְּזָרוֹת: אַרְוּמָגִין דָּעָם צִיְּונָן פָּוֹן רְבִי שְׁמַעוֹן מִיט זַיְין זְוַן רְבִי אַלְעָזָר זַיְגְּנָדִיגְט סַפְעַצְיָעָלָל פְּסָוקִים אַוְן שְׁוֹפֵר בְּלָאָן.

דָּעָר צִבּוֹר האט טָאָקָע אַזְוִי גַּעַטְוֹן. מַעַן אַיז עַטְלִיכָּעַ מַאֲלָ אַרְוּמָגְעַגְנָגָעָן די הַיְלִגְעָר צִיְּנָים. נָאָה יְعַדְעַ הַקְּפָה הַאָט מַעַן זַיְךְ אַפְגַּעַשְׁטַעַלְט בְּיַיְם הַיְלִינָן צִיְּונָן פָּוֹן רְבִי שְׁמַעוֹן אַוְן גַּעַבְלָאָזְן מִיט די שׁוֹפְרָת, וּוּעַן רְבִי שְׁמוֹאָל רַוּפָט אַוְיסָ דָּעָם פְּסָוק מִיט אַזְוִיקְ קָוָל: "וְכִי תִּבְאֹו מַלְחָמָה בְּאַרְצָכֶם עַל הַצּוֹרָת אַתֶּכָּם וְהַרְעָתָם בְּחַצְרוֹת וְגַזְבָּתָם לְפִנֵּי הַ'

המשך פון זייט 1

מען דארף צוליגען דאס הארץ ציהערן דאס קול,
כאטש צו יועעלן און בענקר' צו השם יתברעה, וויל
אפיקו די רצון איי גאר טיינר ביים אויבערשטן.

זיעיר עיקר חסרון איי גענען איז "ולא הילכו בה
שלא ברכו בתורה תחלה". די איזן זענען זיכער
ニישט אראפגעפאן אין עבירות און אראפגעווארטן
דער על אויף איינמאל, זי האבן זיכער נאכן
חוּרבָּן נאָך געלערנט אַבִּיסְל, אַבעָּר זיַּה האבן זיך
ニישט געפריט מיט די תורה צו דאנקן און ליבָּן
שטענרג הַשֵּׁם יתברך אויף די געווואָלְדִּיגָּע חסידִים
או ער האט אונז אויסדערוועטלט פון אלע פעלקער
און מיר האבן באָקְוּמָען אַבָּהָלְטָעָנָע אַוצָּר דאס
אייז די הייליג תורה זיך צו פרײַען אויף אַונְזער
זאגן מיר די ברכת התורה זיך צו פרײַען אויף אַונְזער
זיסער חלק און גולד וואס מיר האבן געווינען.

דערפאר דארף מען זיעיר נזהר זיין מיט ברכת
התורה, אפיקו אויב איד אייז זיעיר שטארק
דעווויטערט געווואָרן דארף ער נאָכָלֶץ זיין
געוואַינְט צו דאנקן דעם באָשעפער אויף די
ביסעלע נקודות טובות וואס ער פארמאָגַט נאָה,
די ביסעלע תורה און דיבורים וואס ער רעדט נאָה
זום באָשעפער.

יעדרער פון אונז זאל זיך שטארקן מיט עפָּעָס אַ
קְלִין נִקְדָּה וּוְאַס עַר קָעָן. מיר זענען דאָך ברסלְבָּע
חסידִים וואס דער הייליגער רבִּי האט געווואָלְט

מיר זאלן לעבן מיט אַחֲשָׁבָן הנְּפָשׁ יְעַדְּן אַינְגִּיצְּגָן
טאָג, לאָמֵיר זיך מאָקָן אַישׁוב הדעת און געמען
אויף זיך אַקְבָּלָה ווְאַס קָעָן אָונְז דערגענטערן צומ
אויבערשטן, אַפְּילְוּ עַס קוּקָט אֹוִיס גָּאנְצָ קָלְיוֹן
וועלְן מיר זיין שטארק מיט גָּעַם קְבָּלה אָונְז מַתְפָּלְל
זיין אויף דעם.

אונְז מיט דעם וואָנדערליךן וועג פון דאנקן אויף
די ביסעלע וועט מַעַן קָעָן זיך צוּרְקָעָן צומ
באָשעפער, צו אַונְזער הייליג לאָנד אָונְז צומ בֵּית
המקדש ווְאַס וועט בְּמִדְרָחָה גַּעֲבּוּת ווּעָרָן אָמן.

דעם שְׁבַּת עַנְדִּיגְט מַעַן סְּדָר וַיְקָרָא, אַלְעַ שְׂרִיעָן
חַזְקָה וְנַתְחַזְקָה! מִיטְּנִין כְּה פָּוּרְבִּי שְׁמָעוֹן ווּמִיר
הַאֲלָטָן אַשְׁבָּת נָאָך לְאַג בְּעָמָר, בֵּין דָּרִי טָעַג נָאָך
הַלּוּלָא אַיז נָאָך דָּא די השְׁפָעָות, בְּפֶרֶט רַבִּי שְׁמָעוֹן
וּוְאַס עַר אַיז דָּאָך אַבְּחִינָה פָּוּ שְׁבָט. זִין כָּה
זַיְן צְדָקָות זָאָל אָונְז בִּישְׁטוּן צוּ ווּעָרָן גַּעֲבּוּנְשָׁט
מיט אַלְעַ בְּרָכוֹת אָונְז השְׁפָעָות. אָן עַקְסְּטָעָן מַזְל
טֻוב ווּוְאַונְטָשָׁן מִיר פָּאָר אַלְעַ חַאְלָאָקָע אַינְגָּלָע.

אנְטוּנוּיְּלָזְגָּן - אַיסְגָּעָלָרְפָּעָט, מאָקָן פָּאָלְשָׁרִיט,
ריַזְגָּע - נְסָעִים, מַטְפָּאָר
צְוָשָׁתָאָן, מַכְבָּב
סְפָּטְיְּלָעָן, פָּאָזְגָּעָע
וְאוֹיְמָר - אַבְּגָּלָל, אַוְמָעָטָם
אַוְקָעָטָם - אַיכְעָרָל
רַעַטְבָּעָט - שְׁטָאָרָק גַּעֲוִיָּינִיט
אוֹמָנוּ רַעַטָּה...
אַדִּיש אַיְיש אַדִּיש,

“וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְעֵדָתְךָ כִּי־בָּאָתָה כִּי־בָּאָתָה
אָתָּה בַּיִשְׁתַּיִן. זֶה כָּוֹנֶה אֵיךְ גַּשְׂעוּן אָתָּה צַו לְעַדְתְּךָ:

אוון הלוואי מיר זאלן פארשטיין: די אדרסע סודזע, אונ
דיעס מוסך', וואס עס שטעהקט אין די מעשיות - וועגן
כמורי זיין פרומע יידן, אויזו-ייז מאן דארך צו זיין! אונ
הדאחס-יגבריך' וועט אונז שיקן דעם גואל-צדק, באלאַ

אין אונזערע ציינַן, בְּמַהֲרָה בִּימֵינוֹ אָכְן!

א גוט שBAT

להתודות ולהגנות - דיווח קדמומי (אויף לשא"ק)

הזהר בערך

או איטלעכס ווארט זומס דא שיטיט אין זעם הייליגן
ספר, איי קוזדש-קדושים, לוטער סיוזה-ההזורה. מען
זאל נטע טמיינען "או זאש עזענען חס-ו-לשומים פראסטען
[פושטען] כונשניזה!"

וזאךן די מאנשיות זונאש אין דעם ספר שטיענן, האט דערצער ציילט דער גראזע טער צדיק דער קדוּשָׁה-עליזון, דער הייליגאנד רבי ר' נחמן זיך-צדיק לברכה, זיין זוכת זאל

- א. וויאזוי רופט רבינו נתן יעדו וארט פון די
מעשיות? (להתodium ולהגלוות)

  - טהור
  - קודש
  - קושך דקדשים

ב. ואס האט דער רבוי געזאגט? ערד וויל דורךן אן
ספֿרּוֹן מעשְׂיוֹתָן וְאַסְּ זָלִיְּן? (錄כתה אויר אידיש)

  - אויבין אויר לש"ק אונטן אויר טייטש
  - אויבין אויר טייטש אונטן אויר לש"ק
  - נאר אויר לש"ק

ג. ואס האט דער רבוי געזאגט אויר די מעשיות?
או יעדע ענין פון די מעשיות האט א כוונה
עצמה
או יעדע כוונה עצמה
או יעדע מעשה פון די מעשיות האט א
כוונה עצמה

ד. ואס נאץ האט דער רבוי געזאגט אויר די
מעשיות?
או סייאיז ראוי עס צו דרשין בריבים
או סייאיז ראוי איפיצטשטיין אין בייחמ"ד
פארלערענען די מעשיות
ובייעוד תשובה זענערן ריכטיג
ה. ואטאפעראַת התערורות באקומט מען פון די
מעשיות?
זיך צורייךוקען זוט איבישטן און ווסק
זוי נאר אין תורה אין עבדה
זיך אוועקיינן פון אריישקייטן פון דער
ועלט
ובייעוד תשובה זענערן ריכטיג
וַיַּאֲכִלֵּ שְׁרֵיְגֶּסֶת מִקְרָבָה נָתַן אַלְגָּרָה?

ה. הילן כה קאַרְיָה הַכּוֹתֶה וְהַאֲסָרֶה
הילן כה קאַרְיָה הַכּוֹתֶה וְהַאֲחַתִּיק
וְאַתְּ אַלְגָּס בָּרְגָּר אַלְגָּן אַלְגָּה פָּוּן רַמְּיָה
נתן?

  - אַוְהָרָרְ נְהַתְּגִּי
  - אַוְהָרָרְ נְהַתְּגִּיְּנָה
  - אַוְהָרָרְ נְהַתְּגִּיְּה

ה. אַוְהָרָרְ הַכְּלָאָה וְמַיְּנַתְּ חַזְוְנִיאִינְגָּה סְפָּתָה וְוָן בָּרְגָּן
הַכְּלָאָה פְּרִיאָה בְּיַהְקָאָה?
ברַגְּן
ןְּיַהְקָאָה

02-5-3333-72 נמלט אינטנסיבי איריני צו ענטפערו דיבחנות אונר.

1-518-329-9149 646-518-1095

בעז"ה, טייערע ברסלבייע אינגלעך

מִתְחַיְּלִים סֵפֶר הַקָּדוֹשׁ סִפְרֵי מַשְׁשִׁיחָה

קינדער, איך זענען גרייט צום حتחלַה ?! מען לאזט זיך אַרוֹזִיס זוכן
די פֿאַרלוֹיַּר עַגְּנָעַ בַּת מֶלֶךְ ! אָנוֹ צום סֻוֹף וּוּעַט מען אַיר גַּעֲפִינְגָּנוּ...

02-5-3333-72

דעת רבי ניסן
Nisan

